

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/73/2019
Identifikačné číslo spisu:	8818010100
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8818010100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného J. O. a spol., pre zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v Bratislave dovolanie obvineného J. O., podané prostredníctvom zvoleného obhajcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. februára 2019, sp. zn. 7To/4/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného J. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 3. decembra 2018, sp. zn. 12T/22/2018 bol obvinený J. O. spolu s L. O. a F. Q. uznaný za vinného zo zločinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a) na skutkovom základe, že

obvinení J. O. a L. O. spoločne po vzájomnej dohode, po dobu minimálne šiestich mesiacov, a to od presne nezisteného dňa v mesiaci marec roku 2017 do 28. septembra 2017, prostredníctvom sociálnej siete „X.“, pod užívateľským menom „Z.“, „B.“ a „Q.“, ako aj prostredníctvom mobilného telefónu za finančnú odmenu určenú pre vlastný finančný prospech, iným osobám obvinený L. O. dohadoval stretnutia za účelom pohlavného styku, ako aj iných sexuálnych praktík, za sumu od 20,00 eur do 50,00 eur s F. O., nar. XX. H. XXXX, T. G., nar. X. P. XXXX, F. E. (predtým G.), nar. XX. Q. XXXX, A. A., nar. XX. Z. XXXX a mal. K., nar. XX. F. XXXX, a to tým spôsobom, že obvinený L. O. prostredníctvom telefónneho čísla XXXXXXXXXX a sociálnej siete „X.“ dohodol so záujemcami miesto a čas stretnutia, na ktoré následne obvinení L. O. a J. O. svojím motorovým vozidlom priviezli túto osobu na stretnutie so záujemcom v meste Vranov nad Topľou, či v obci Pavlovce, ako aj v obci Čičava, ako aj jeho blízkom okolí, pričom následne po vykonaní pohlavného styku, prípade iných sexuálnych praktík a po zaplatení klientom, resp. záujemcom, za toto sprostredkovanie zinkasovali sumu minimálne v rozsahu od 10,00 eur do 50,00 eur,

obvinená F. Q. od presne nezisteného dňa roku 2017, najneskôr od mesiaca jún roku 2017 do presne

nezisteného dňa v mesiaci september roku 2017, teda po dobu minimálne štyroch mesiacov, prostredníctvom sociálnej siete „X.“, pod užívateľským menom „B.“, ako aj prostredníctvom mobilného telefónu, a to po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obvineným J. O. a L. O., dohadovala stretnutia za účelom pohlavného styku, ako aj iných sexuálnych praktík, za sumu od 20,00 eur do 50,000 eur, so svedkyňou F. O., nar. XX. H. XXXX, a to tým spôsobom, že prostredníctvom telefónneho čísla XXXXXXXXXXXX a sociálnej siete „X.“ dohodla so záujemcami miesto a čas stretnutia, na ktoré následne obvinení L. O. a J. O. svojím motorovým vozidlom priviezli túto osobu na stretnutie so záujemcom v meste Vranov nad Topľou, či v obci Pavlovce, ako aj jeho blízkom okolí a obvinená Q. počas vykonávania tejto činnosti poskytovala aj opateru maloletým deťom svedkyni O., pričom následne, po vykonaní pohlavného styku, prípadne iných sexuálnych praktík a po zaplatení klientom, resp. záujemcom za toto sprostredkovanie zinkasovali obvinení J. O. a L. O. sumu od 10,00 eur, resp. od 20,00 eur do 50,00 eur.

Za to bol obvinený J. O. odsúdený podľa § 367 ods. 3 Tr. zák., s poukazom na § 38 ods. 5 Tr. zák., pri opätovnom spáchaní zločinu, na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil prepadnutie veci: Tablet zn. Lenovo tab3 8, modrý s rozbitým displejom, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, S/N O., SIM karta XA. SK č. XXXXXXXXXXXXXXXX.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

Obvineného L. O. súd za to odsúdil podľa § 367 ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 4 Tr. zák., pri zistení prevahy priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. k) Tr. zák. a neexistencii poľahčujúcich okolností podľa § 36 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) rokov a 6 (šiestich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenú F. Q. za to odsúdil podľa § 367 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 38 ods. 3 Tr. zák., pri zistení prevahy poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a neexistencii priťažujúcich okolností podľa § 37 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 3 (troch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obvinenú na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil trest prepadnutia veci: mobilný telefón NOKIA, tlačidlový, bez zadného krytu so SIM kartou O2.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení J. O., L. O., F. Q., ako aj okresný prokurátor v zákonom stanovenej lehote odvolania, ktoré odôvodnili písomnými podaniami (č. l. 870-872, 926-927, 945-950, 951-952, 985-989). Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Prešove na verejnom zasadnutí 28. februára 2019 rozsudkom, sp. zn. 7To/4/2019 (č. l. 1000-1005), ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvinených 1/ J. O., nar. XX. F. XXXX vo V., trvale bytom G., okres V., nezamestnaný, od 28. septembra 2017 vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu

odňatia slobody Košice, 2/ L., nar. XX. P. XXXX vo G., G. trvale bytom X., okres V., nezamestnaný, od 28. septembra 2017 vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, 3/ F. Q., nar. XX. Z. XXXX v Q., G., trvale bytom G. okres V., t. č. G., okres V., nezamestnaná, uznal vinných na skutkovom základe, že

obvinení J. O. a L. O. spoločne, po vzájomnej dohode, po dobu minimálne šiestich mesiacov, a to od presne nezisteného dňa v mesiaci roku 2017 do 28. septembra 2017, prostredníctvom sociálnej siete „X.“, pod užívateľským menom „B.“ a „Q.“, ako aj prostredníctvom mobilného telefónu, za finančnú odmenu pre vlastný finančný prospech, iným osobám obvinený L. O. dohadoval stretnutia za účelom pohlavného styku, ako aj iných sexuálnych praktík za sumu od 20,00 eur do 50,00 eur s F. O., nar. XX. H. XXXX, T. G., nar. X. P. XXXX, mal. F. (predtým G.), nar. XX. Q. XXXX, A., nar. XX. Z. XXXX a mal. K., nar. XX. mája XXXX, a to tým spôsobom, že obvinený L. O. prostredníctvom telefónneho čísla XXXX XXX XXX a sociálnej siete „X.“ dohodol so záujemcami miesto a čas stretnutia, na ktoré následne obvinení L. O. a J. O. svojím motorovým vozidlom priviezli na stretnutie so záujemcom v meste Vranov nad Topľou, či v obci Pavlovce, ako aj v obci Čičava, ako aj jeho blízkom okolí, pričom následne, po vykonaní pohlavného styku, prípadne iných sexuálnych praktík a po zaplatení klientom, resp. záujemcom, za toto sprostredkovanie zinkasovali sumu minimálne v rozsahu od 10,00 eur do 50,00 eur,

obvinená F. Q. od presne nezisteného dňa roku 2017, najneskôr od mesiaca jún roku 2017 do presne nezisteného dňa v mesiaci september roku 2017, teda po dobu minimálne štyroch mesiacov, prostredníctvom sociálnej siete „X.“, pod užívateľským menom „B.“, ako aj prostredníctvom mobilného čísla, a to po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obvineným J. O. a L. O., dohadovala stretnutia za účelom pohlavného styku, ako aj iných sexuálnych praktík, za sumu od 20,00 eur do 50,00 eur, so svedkyňou F. O., nar. XX. H. XXXX, T. G., nar. X. P. XXXX, mal. F. (predtým G., nar. XX. Q. XXXX. a mal. T.K., nar. XX. F. XXXX, a to tým spôsobom, že prostredníctvom telefónneho čísla XXXX XXX XXX a sociálnej siete „X.“ dohodla so záujemcami miesto a čas stretnutia, na ktoré následne obvinení L. O. a J. O. svojím motorovým vozidlom priviezli na stretnutie so záujemcom v meste Vranov nad Topľou, či v obci Pavlovce, ako aj jeho blízkom okolí poskytovala aj opateru jej maloletým deťom, pričom následne, po vykonaní pohlavného styku, prípadne iných sexuálnych praktík a po zaplatení klientom, resp. záujemcom, za toto sprostredkovanie zinkasovali obvinení J. O. a L. O. sumu od 10,00 eur, resp. od 20,00 eur do 50,00 eur.

Krajský súd za to obvineného J. O. odsúdil podľa § 367 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 5 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil prepadnutie veci: Tablet zn. Lenovo tab3 8, modrý s rozbitým displejom, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, S/N O., SIM karta 4ka SK č. XXXXXXXXXXXXXXXX.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Obvineného L. O. krajský súd za to odsúdil podľa § 367 ods. 3 Tr. zák. za použitia § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. k) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenú F. Q. za to krajský súd odsúdil podľa § 367 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., § 49 ods. 1 Tr. zák. krajský súd výkon trestu podmienene odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. krajský súd ustanovil skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. c) Tr. zák. krajský súd uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze stretávania sa osobami, ktoré boli jej spolupáchateľmi alebo účastníkmi na tomto trestnom čine.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil trest prepadnutia veci: mobilný telefón NOKIA, tlačidlový, bez zadného krytu so SIM kartou O2.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 319 Tr. por. súd odvolanie obvinených J. O. a F. Q. zamietol.

Rozsudok súdu druhého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 28. februára 2019.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený J. O. prevzal 11. júna 2019, obvinený L. O. 11. júna 2019, obvinená F. Q. 4. júna 2019, obhajca JUDr. Mikuláš Drobňák 3. júna 2019, obhajca JUDr. Miloš Kaščák 6. júna 2019 a prokurátor prevzal rozhodnutie dňa 31. mája 2019 (č. l. 1043).

Okresný súd Vranov nad Topľou dňa 11. novembra 2019 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného J. O., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Miloša Kaščáka (č. l. 1067-1075). Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 11. júna 2019 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený opísal priebeh konania vyšetrovateľom a namietal, že uznesenie o začatí trestného stíhania, tak ako bolo napísané, sa nevzťahovalo na obvinených s poukázaním na všeobecné zásady Trestného poriadku, pričom v ich trestnej veci akákoľvek podobnosť ich konania s konaním uvedeným v uznesení o začatí trestného stíhania absentuje. Samotná podstata skutku je totiž nevyhnutne určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v uznesení o začatí trestného stíhania. Z tohto dôvodu malo byť vo veci podľa obvineného opätovne začaté trestné stíhanie buď vydaním samostatného uznesenia alebo spoločne so vznesením obvinenia, v ktorom by bola popísaná a konkretizovaná forma účasti obvinených na skutku. Podľa obvineného v danom prípade absentuje uznesenie o začatí trestného stíhania, na podklade ktorého mohlo byť vznesené obvinenie J. O. a F. Q.. Z dôvodu jeho neexistencie preto všetky dôkazy vykonané v tomto trestnom konaní trpia procesnou nepoužiteľnosťou a zároveň nie je možné takéto procesné pochybenie v konaní pred súdom napraviť. Z uvedeného je potom zrejmé, že podmienky na nariadenie hlavného pojednávania splnené neboli a bolo nevyhnutné obžalobu odmietnuť a vec vrátiť prokurátorovi.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. obvinený namietal, že súd pri uznaní viny vychádzal z dôkazov, ktoré neboli pred súdom vykonané zákonným spôsobom. Týka sa to hlavne výpovedí svedkyň T. G. a F. E., ako aj označenia užívateľského mena na sociálnej sieti pod názvom „Z.". Obvinený ďalej namietal, že svedkyňa T. G. nebola vypočutá na hlavnom pojednávaní, ale jej výpoveď bola súdom prečítaná na hlavnom pojednávaní dňa 4. apríla 2018, čo je podľa obvineného nezákonné. Čo sa týka užívateľského mena „Z." ani to nebolo vykonané zákonne. V ďalšej časti obvinený spochybňoval zákonnosť obmedzenia osobnej slobody svedkyne F. E., ako aj jej svedeckú výpoveď.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený uviedol, že na prvom hlavnom pojednávaní dňa 2. mája 2015 po poučení urobil vyhlásenie o vine, ale namietal právnu kvalifikáciu skutku ako zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 3 Tr. zák. Také isté vyhlásenie urobila aj obvinená F. Q., pričom súd vyhlásenie neprijal. Podľa obvineného okresný súd nesprávne rozhodol, keď jeho konanie posúdil ako zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák., pretože aj jeho konanie mal

kvalifikovať ako prečin kupliarstva podľa § 367 ods. 1 Tr. zák.

Záverom dovolania obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 28. februára 2019, sp. zn. 7To/4/2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) Tr. por., § 322 ods. 1 Tr. por., § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. v neprospech obvineného J. O.. Napadnutý rozsudok krajského súdu sa zrušuje. Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 3. decembra 2018, sp. zn. 12T/22/2018. Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu Vranov nad Topľou sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využila okresná prokurátorka, ktorej vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 13. septembra 2019 (č. l. 1095-1096).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. prokurátorka opísala postup vyšetrovateľov pri začatí trestných stíhaní, a to uznesením vyšetrovateľa prostredníctvom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície, Vranov nad Topľou, sp. zn. ORP-180/1-VYS-VT-2017 z 5. mája 2017 bolo podľa § 199 ods. 2 Tr. por. začaté trestné stíhanie za zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. V ten istý deň bolo začaté trestné stíhanie uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície Vranov nad Topľou, sp. zn. ORP-179/1-VYS-VT-2017 za prečin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. Obe tieto začaté trestné stíhanie boli spojené na spoločné konanie, vedené vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície Vranov nad Topľou, pod sp. zn. ORP-180/1/VYS-VT-2017. Prokurátorka ďalej uviedla, že uznesenia vydané vyšetrovateľom Policajného zboru o začatí trestného stíhanie považuje za zákonné a dôvodné, pričom sa nie je možné stotožniť s námietkami obvineného, pretože obvinenému aj F. Q. bola preukázaná ich účasť na konaní uvedenom v predmetných uzneseniach.

K dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. prokurátorka uviedla, že vzhľadom k námietkam ohľadne výpovede T. G. je potrebné uviesť, že z dôvodu nemožnosti zabezpečiť účasť predmetnej svedkyne na hlavnom pojednávaní so súhlasom obvinených a prokurátora bola výpoveď tejto svedkyne prečítaná na hlavnom pojednávaní dňa 17. septembra 2018. Čo sa týka výpovede svedkyne F. E., tak jej zaujatosť v priebehu konania nebola preukázaná a taktiež nebola spochybnená ani jej vierohodnosť, pričom pred samotným výsluchom bola riadne poučená o svojich právach a zložila zákonom predpísanú prisahu.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. okresná prokurátorka uviedla, že obvinený sa k spáchaniu skutku, čo do odseku 1 Tr. zák. priznal a totožné vyhlásenie urobila aj obvinená F. Q.. Prokurátorka mala ďalej za to, že dôkazy, ktoré boli v predmetnej veci vykonané, tak už v priebehu prípravného konania, ako aj v priebehu konania pred súdom, odôvodňovali uznanie viny obvinených tak ako to bolo uvedené v obžalobe.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátorka navrhla dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo zaslané na vyjadrenie obvinenému aj jeho obhajcovi, ktorí sa do konania neverejného zasadnutia k nemu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373

ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V posudzovanej veci bol uplatnený dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Vzhľadom k predmetnému dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, ako aj s odkazom na predchádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, že právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie, je v Trestnom poriadku upravené v § 2 ods. 9 Tr. por. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takým zásadným porušením by bolo najmä porušenie práva na obhajobu tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať, pričom táto skutočnosť je dôvodom dovolania bez ohľadu na to, z akého dôvodu mal obvinený obhajcu mať v zmysle § 37 a § 38 Tr. por. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach.

S poukázaním na námietky obvineného v dovolaní je potrebné uviesť, že obvinený spochybňoval, že uznesenie o začatí trestného stíhania tak, ako bolo napísané sa nevzťahovalo na obvinených, čo je v dovolacom konaní neprípustné, nakoľko sa jedná o namietanie skutkového stavu a postupu vyšetrovateľov, pričom tieto námietky nijako nezakladajú ani opodstatnenosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože významom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie skutkového stavu, ktorým je dovolací súd viazaný s poukázaním na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 34/2014 z 12. augusta 2014, podľa ktorého I. Znemožnenie uplatnenia práva na obhajobu, ktoré zákon priznáva podozrivej osobe, je subsumovateľné pod porušenie práva na obhajobu ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. len za predpokladu, že taký postup orgánov činných v trestnom konaní negatívne ovplyvnil vykonávanie procesných úkonov po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. II. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por.

S námietkami uvedenými v dovolaní sa už okresný aj krajský súd odôvodnene vysporiadal a dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na ich odôvodnenie, ktoré pokladá za správne a v súlade so zákonom, pričom je viazaný ustáleným skutkovým stavom na ktorom sa ustálil okresný a krajský súd v danej veci obvineného.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinený mal ustanoveného obhajcu JUDr. Mikuláša Drobňáka, ako aj náhradného obhajcu JUDr. Jána Uhlíka, s ktorými sa aktívne zúčastňoval úkonov prípravného konania a úkonov v súdnom konaní, pričom mali možnosť navrhovať dôkazy, klásť svedkom otázky a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom. V tomto smere dovolací súd nezistil žiadne zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomu dovolaciemu

dôvodu nemohol akceptovať, pretože nie je spôsobilá naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Dovolateľ ako ďalší dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo všeobecnej rovine k tomuto dovolaciemu dôvodu považuje dovolací súd za nutné uviesť, že uvedený dovolací dôvod sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním, nasleduje etapa zabezpečovania dôkazov, potom ich vykonávanie a nakoniec etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov zadovážených podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Dôvod dovolania podľa citovaného ustanovenia sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t. j. k vykonávaniu dôkazov súdom. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov a aby sa napadnuté rozhodnutie opieralo o nezákonné dôkazy. Nemožno však ním úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho vyhodnotenia súdom. V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený spochybňoval svedecké výpovede a ich správnosť, čo je v dovolacom konaní neprípustné, nakoľko sa jedná o namietanie skutkového stavu a nevyhodnotenia dôkazov, pričom námietky obvineného nijako nezakladajú ani opodstatnenosť predmetného dovolacieho dôvodu. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené (II. ÚS 258/2012 z 11. júla 2012).

Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd žiadne pochybenie zo strany nižších súdov nezistil. Argumentáciu dovolateľa vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Napokon dovolateľ vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa, ako aj proti správnosti posúdenia zisteného skutku.

Vzhľadom k námietkam je potrebné uviesť, že na obvineného bola podaná na Okresný súd Vranov nad Topľou prostredníctvom Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou dňa 12. februára 2018, sp. zn. Pv 324/17/7713 obžaloba pre skutok posúdený ako zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Na podklade podanej obžaloby začal vo veci konať Okresný súd Vranov nad Topľou a mohol rozhodovať len o skutku, ktorý je predmetom obžaloby v zmysle obžalovacej zásady, ktorá vyžaduje, aby skutok, o ktorom súd rozhoduje, bol totožný s tým, ktorý bol uvedený v obžalobnom návrhu. Skutok je určovaný okrem iného aj osobou páchatel'a. Trestný poriadok nepripúšťa, aby ako páchatel' trestného činu bola súdom odsúdená iná osoba, než ktorá bola uvedená v obžalobe ako obvinený. Nie však preto, že by zmenu v osobe páchatel'a považoval za zmenu skutku, ale preto, že súd môže rozhodovať len o tom, či skutok spáchala osoba, ktorá je v obžalobe ako páchatel' označená. Trestný poriadok nepočíta s tým, že by sa v konaní pred súdom mohla rozšíriť obžaloba aj na iné osoby, než ktoré sú uvedené v obžalobe. Jedným z charakteristických rysov obžalovacej zásady je preto to, že sa môže týkať len toho, kto je ako obžalovaný v obžalobe vyslovene označený. Ďalej je potrebné poukázať na skutočnosť, že za skutok možno považovať len okolnosti skutkové, a preto právne posúdenie skutku sa vymedzeniu pojmu skutok netýka. Pod pojmom skutok sa teda nerozumie trestný čin. Zmena právnej kvalifikácie preto nemá žiadny vplyv pre posudzovanie totožnosti skutku, tak ako to namieta obvinený.

Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní dňa 2. mája 2018, sp. zn. 12T/22/2018 sa obvinený priznal k spáchanému skutku, ale len v rámci právnej kvalifikácie ako trestný čin kupliarstva § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., avšak nie aj v ods. 3 (č. l. 594), pričom namietal právnu kvalifikáciu skutku ako zločinu v zmysle § 367 ods. 3 Tr. zák. podľa ktorej bol aj odsúdený a bol mu za to uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov. Následne okresný súd vyhlásenie obvineného, ako ani obvinenej G. neprijal, pretože sa nepriznali v zmysle skutku, ktorý sa im kládol za vinu podľa obžaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené nebol naplnený uvedený dovolací dôvod, pretože totožnosť skutku v prípade obvineného bola zachovaná, pričom zodpovedala aj zákonným znakom skutkovej podstaty príslušného trestného zločinu za ktorý bol obvinený odsúdený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nemal pochybnosti o vierohodnosti vykonaných dôkazov, pričom sa stotožnil s názorom okresného aj krajského súdu, ako aj s názorom prokurátora.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a), táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo

výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna, pričom zmena právnej kvalifikácie nie je prípustná.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného J. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.